

کمیت ، کیفیت و مسوولیت در قوای مسلح

استاد (صباح)

صمیمیت و عواطف و احساسات نسبت به میهن باید مافوق همه ی احساسات و عواطف باشد. خدمت به وطن نیمی از وظیفه است و خدمت به انسانیت نیم دیگر آن.

وطن دوستی بزرگترین مظهر روح ملی يك کشور است، این حس موجه غریزه ی اجتماعی مخصوص است که در موقع خطر عمومی بلافاصله جانشین غریزه انفرادی می گردد.

وطن یعنی ز هر ایل و تباری
وطن را پاسبانی، پاسداری
وطن یعنی کتیبه در دل سنگ
تمدن، دین، هنر، تاریخ، فرهنگ
وطن یعنی شب رحمت شب قدر
شب جوشن، شب روشن، شب بدر
وطن یعنی هدف یعنی شهامت
وطن یعنی شرف یعنی شهادت.

دولت و مسوولین امنیتی آن با اینهمه تشکیلات وسیع و هزینه های گزاف در برابر اینهمه بی امنی که طی سال های گذشته در تاریخ کشور ریکارد قایم کرده است، چه استدلالی دارد، مسوولین دولت با ادعا های بلند بالا و بهانه های ناهمگون در برابر افکار پر سشگر مردم و جهانیان چه پاسخی دارند؟

آنچه بیش از همه قابل تأمل و اندیشه است اینست که ، نه تنها در ریشه کن کردن سیستم و شیوه های قوماندان سالاری ، فساد و جیاولگری و حاکمیت تفنگ کار موثری صورت نپذیرفته ، بلکه بصورت مستقیم و غیر مستقیم در تقویه پایه های

سیاسی و قدرت اقتصادی آنان موثریت روا داشته شده است . درگیری ویی نظمی ها نشان می دهد که امنیت، روزیه روز خراب تر شده می رود. بدیهی است که اگر دولت به حل این مشکل اساسی فایق آمده نتواند، درتطبيق پروسه های بازسازی و نوسازی، به کامیابی نخواهد رسید .

اردوی ملی منحيث يك قدرت نظامی جهت حفاظت از افغانستان ، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی و از ارزشها و نوامیس ملی میباشد . و هدف از اردوی ملی حفاظت از اهداف ملی و حمایه از موفقیت افغانستان است. پالیسی نظامی افغانستان منحيث قوه دفاعیه بر اساس پالیسی امنیت ملی و استراتیژی ملی نظامی ایجاد گردیده است. وظایف و نقش اساسی اردوی ملی افغانستان بر اساس این پالیسی استوار بوده.

۱ - دفع و طرد تهاجم احتمالی دشمن جهت حفظ فضای صلح آمیز .

۲ - دفاع از ملت در برابر تهاجم دشمن.

۳ - جهت تامین امنیت و پیشرفت پروسه سیاسی.

۴ - خلع سلاح تمام گروه های مسلح شخصی و ملیشه های غیر رسمی.

۵ - خلع سلاح تمام گروه های غیر قانونی

۶ - مبارزه علیه تروریزم (طالبان و القاعده)

نقش پولیس در تامین امنیت: مهم ترین عاملی که می تواند به امنیت یک جامعه کمک نماید ایجاد اعتماد و همکاری متقابل میان پولیس و جامعه است، وقتی پولیس موفق است که جامعه را با خود داشته باشد و همه اقشار جامعه از فرد عادی و مامور نظافت شهرداری گرفته تا مقام بلند پایه دولت این احساس را داشته باشند و احساس مسئولیت کنند که به پولیس ولو به پیمانہ خیلی کم کمک نماید تا پولیس بهتر بتواند امنیت جامعه را تامین نماید. و سرحدات کشور را هم در قبال دارند از قبیل پولیس سرحدی کشور که اردوی ملی و پولیس سرحدی در سرحدات کشور همکاری دوجانبه دارند یعنی همسنگران اند.

اشرف غني بعد از تصاحب قدرت در ارگ در مورد تامین امنیت و نقش نیروهای مسلح میگوید- « افغانستان امروز، متفاوت از افغانستان دیروز است و افغانستان امروز، نوید تولد شهروند نوین را میدهد. ما دیگر تبعه نیستیم و هم تابع کس دیگری نیستیم؛ منحيث و پنداران، دارای حقوق و وجایب یکسان هستیم . قانون اساسی، حکومت را مکلف به تامین تمام حقوق افغانها میکند. مردم افغانستان بر اساس همین مواد قانون اساسی، حکومت پاسخگو و مسوول میخواهد و حکومت وحدت ملی، مصمم است تا پاسخگو باشد. در کنار پروسه سیاسی، تحول نیز از خواستهای جدی مردم افغانستان است و به این خواست مردم، حکومت وحدت ملی متعهد است و در کنار ارزشهای مثبت، بر نیاز به تغییر و تحول بنیادی و به اصل خدمت به مردم تاکید کرد.

تهدیدات و چالشهایی را که افغانستان در حال حاضر به آن مواجه است، نباید دست کم گرفت، برخی از کشورهای عربی در حال انفجار اند و برخی از حلقات میخواهند تا کشور عزیز ما میدان جنگ دوامدار باشد؛ به همین منظور ما موضوع صلح پایدار را جدی میگیریم. صلح، یکی از ارکان اساسی ثبات سیاسی را تشکیل میدهد، کشوری که دچار ناآرامی بوده، امنیت و مصونیت شهروندان آن به درستی تامین نباشد، به ثبات رسیده نمیتوانیم و به یاد باید داشت که صلحی که سرخط فصل نو برای شروع یک جنگ همه جانبه باشد مورد قبول نیست؛ به همین منظور تاکید ما بر صلح پایدار است نه صلح مقطعی

و کوتاه مدت. عدالت اجتماعی تهداب صلح را تشکیل میدهد، صلحی که باعث بیعدالتی در جامعه شود کوتاه مدت خواهد بود و نمیتواند ما را به ثبات برساند و امروز ما ثابت کردیم که همدیگر پذیر شدیم و این همدیگر پذیری، باید ما را به صلح پایدار کمک کند.

تحکیم ثبات و تامین امنیت بدون ختم حکومت های موازی میسر نمیشود، ما وعده میسپاریم که با تشکیل حکومت وحدت ملی، به تمام حکومت های موازی نقطه پایان خواهیم گذاشت. از علمای دینی، متنفذین قومی و نخبگان سیاسی کشور میخواهیم تا به منظور تحکیم صلح، ثبات و امنیت، دست به دست هم بدهند و باید صدای صلح از هر منبر مسجد بلند شود و علمای دینی می توانند در این راستا نقش مهم ادا نمایند. اختلافات باید از راه سیاسی حل شود و باید طالبان و حزب اسلامی به مذاکرات حاضر شوند، ما ثابت ساختیم که اختلافات سیاسی را میتوان با مذاکرات سیاسی حل کرد، مخالفان مسلح مشکلات شانرا با حکومت وحدت ملی در میان بگذارند تا راه حل برایش پیدا شود؛ کسانی که کشور را بخاطر اهداف دیگران به میدان جنگ مبدل میکنند، افغان نیستند و در میان افغانها جا هم ندارد. امنیت زمانی تامین میشود که از نیروهای امنیتی بخاطر تحکیم قانون، صلح و ثبات استفاده شود و نیروهای امنیتی در سیاست دخیل نشوند. حکومت وحدت ملی، مصون(حافظ) جان نیروهای امنیتی خواهدبود و بخاطر تقویه و مسلکی سازی نیروهای امنیتی، از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نخواهیم ورزید و حکومت وحدت ملی مسوولیت دارد تا برای نیروهای امنیتی شرایط خوب زندگی را مهیا نماید. مردم از نیروهای امنیتی حمایت نموده و در صفوف نیروهای امنیتی بیبوندند؛ زیرا کسانی که در صفوف نیروهای امنیتی قرار دارند، محافظین نوامیس ملی می باشند.

رئیس جمهوری ضمن ارزیابی گزارشات ارایه شده، خاطر نشان نمود که وی منحبث رئیس جمهور و سر قوماندان اعلی قوای مسلح وظیفه خود میدانند که از هر منسوب نیروهای امنیتی اعم از سربازان، بریدملان، ساتمنان و افسران قوای مسلح دفاع و مواظبت جدی نماید. رئیس جمهوری تصریح نمودند که وی بیشترین مساعی روزمره خویش را در جهت رسیدگی به وضعیت امنیتی کشور متمرکز خواهند نمود. همچنان رئیس جمهوری در قسمت تقویت تشریک مساعی بصورت اخص در سطح تکتیکی، مواظبت از اعاشه و اباطه و بهبود عرضه خدمات صحیی برای پرسونل نیروهای امنیتی هدايات مشخص صادر نموده و قربانی پرسونل نیروهای امنیتی کشور را در راستائی دفاع از نوامیس ملی و تمامیت ارضی کشور را ستود.»

با وجودی که رییس جمهور غنی ارزیابی دوباره برنامه خروج نیروهای بین المللی را از کشور لازم می داند و برخی از مقامات نظامی امریکایی نیز بر تجدید نظر در این برنامه تأکید می ورزند، اما وزارت دفاع کشور اعلام می کند که نیروهای امنیتی افغان از هر لحاظ آماده دفع حملات مخالفان مسلح دولت می باشند. جنرال افضل امان، رییس اوپراسیون وزارت دفاع ملی، می گوید: در حال حاضر نقش نیروهای بین المللی تبدیل به حمایت قاطع شده و برای ما نیز قابل قبول است. نیروهای داخلی آمادگی مستقلانه خود را در مقابل مخالفان دولت دارد و از جانب ما نیازی به تجدید نظر در مورد از دیاد نیروهای بین المللی دیده نمی شود.

در عین حال، این جنرال نیروهای دفاعی کشور به این نظر است که تصامیم امریکایی ها مربوط خود آنها است و فعلاً آنچه برای نیروهای امنیتی افغان مهم است، این می باشد که گاهی در ساحاتی که تهدیدات در سطح بالا وجود داشته باشد، نیروهای بین المللی به حمایت از نیروهای داخلی می پردازند.

طبق توافقنامه امنیتی و دفاعی امریکا با افغانستان، یک تعداد از سربازان امریکایی می‌توانند تا سال دوهزار بیست چهار میلادی در افغانستان باقی بمانند. اما نظر به برنامه‌ریزی خروج نیروهای نظامی امریکا که توسط بارک اوباما رییس‌جمهور این کشور مطرح شده است، قرار است تا اخیر سال دوهزار شانزده میلادی نیروهای نظامی این کشور از افغانستان خارج شده و تنها شمار اندکی از سربازان امریکایی برای تأمین امنیت سفارت‌خانه آن کشور در افغانستان، باقی بمانند. اما با در نظر داشت اوضاع امنیتی و مشکلات نیروهای امنیتی داخلی، شماری از کارشناسان بارو دارند با مجهز شدن نیروهای افغان با وسایل جنگی پیشرفته، این نیروها می‌توانند در مقابل هرگونه تهدیدات امنیتی ایستادگی کنند. همچنین نیروهای امنیتی افغان در میان مردم از اعتبار بالایی برخوردار می‌باشند و این امر می‌تواند به نیروهای امنیتی کمک کند تا در پیکار با عوامل ناامنی بیشتر تلاش کنند.

به اساس اظهارات مقامات ایالات متحده امریکا، اوضاع امنیتی در افغانستان تا سال دوهزار و هجده میلادی رو به بهبودی نخواهد گذاشت، بلکه گروه‌های مسلح مخالف دولت، برای حمله به قریه‌ها توانایی‌های بیشتری خواهند یافت. برید جنرال وینسنت استیوارد، رییس اداره استخبارات دفاعی امریکا، در رابطه با توانایی‌های طالبان و وضعیت افغانستان در سال دوهزار و پانزده میلادی و سال‌های بعدی، به کانگرس آن کشور گفته است که سال جاری میلادی برای قوای امنیتی افغانستان یک سال حساس می‌باشد؛ زیرا گروه‌های مسلح مخالف دولت، سعی دارند نفوذ خود را در مناطق خارج از شهرها بیشتر سازند. از این رو، آن‌ها با گسترش حملات خود به بی‌ثباتی امنیتی در مناطق روستایی ادامه می‌دهند و تا سال دوهزار و هجده میلادی توان حملات را بر شهرها هم خواهند داشت. پس از انتقال کامل مسوولیت‌های امنیتی به نیروهای افغان، بآنکه کنترل شهرهای کلیدی و شاهراه‌ها توسط این نیروها نسبتاً به خوبی به پیش می‌رود، اما نظر به برآورد جنرال استیوارد، گروه‌های مسلح در افغانستان می‌خواهند از کاهش تعداد قوای بین‌المللی در افغانستان استفاده کرده و با راه‌اندازی برخی حملات انفجاری و انتحاری در شهرها، نیروهای امنیتی افغان را تحت فشار قرار دهند. او می‌گوید: گروه‌های مسلح در افغانستان در تلاش هستند تا حملات را بر قریه‌های این کشور، افزایش دهند. به این لحاظ، بالا بردن ظرفیت نیروهای امنیتی افغانستان در سال دوهزار و پانزده میلادی مهم است تا حملات طالبان را مهار کنند. با وجودی که نیروهای امنیتی داخلی به طور کامل مسوولیت تأمین امنیت کشور را به عهده گرفته و در بسیاری موارد خیلی خوب هم درخسیده‌اند، اما کارشناسان نظامی به این عقیده هستند که این نیروها از لحاظ تجهیزات پیشرفته و تخنیکی نیازمند حمایت نیروهای بین‌المللی می‌باشند. از نظر وینسنت استیوارد، آموزش و تجهیز بیشتر نیروهای امنیتی افغان، می‌تواند تلاش‌های گروه‌های مخالف آن‌ها را خنثی سازد؛ چون گروه‌های مسلح ضمن حملات بر قریه‌ها، تلاش دارند در کابل نیز حملاتی را انجام داده و اعتماد مردم را در مورد توانایی‌های نیروهای امنیتی افغانستان کاهش دهند.

این در حالی است که نیروهای ناتو ماموریت جدیدی را به نام "حمایت قاطع در افغانستان" آغاز کرده است. به اساس این ماموریت، حدود سیزده هزار تن از نیروهای ناتو، بیشتر روی آموزش، مشوره‌دهی و تجهیز نیروهای افغان تمرکز کرده‌اند.

از سویی هم، با مطرح شدن خروج نیروهای بین‌المللی تا پایان سال دوهزار و شانزده میلادی از کشور، گروه‌های مسلح مخالف دولت، حملات خود را در شهرها و قریه‌ها بالا برده و نگرانی‌هایی را مورد بدتر شدن اوضاع امنیتی در میان مردم افزایش داده است. برخی از شهروندان کشور بالا رفتن تهدیدات امنیتی را مربوط به کاهش همکاری‌های نیروهای

بین‌المللی پنداشته و از خروج کامل نیروهای بین‌المللی نگرانی‌های شان را ابراز کرده‌اند. حمید فیروزکوهی معتقد است که تلاش امریکا برای وابسته نگه‌داشتن افغانستان به کمک مالی و نظامی این کشور باعث شده تا نیروهای امنیتی افغان نتوانند در شرایط دشوار با مشکلات امنیتی مبارزه کنند. او می‌گوید: اگر قرار باشد تا اخیر سال دوهزاروشانزده میلادی امریکا تمام قوت‌های خود را از افغانستان بیرون کند و ما دیگر حمایت مالی و نظامی آن کشور را نداشته باشیم، حکومت وحدت ملی به زودی سقوط خواهد کرد.

اما جلیل فرهمند با آنکه عملکرد نیروهای بین‌المللی در چندین سال گذشته در افغانستان را چندان قناعت‌بخش نمی‌داند ولی معتقد است که ادامه همکاری‌های بین‌المللی می‌تواند بر تقویت نیروهای داخلی مؤثر واقع شود. حرف از ماندن و نماندن نیست، مهم این است که بودن امریکایی‌ها چقدر به امنیت و بهبودی وضعیت سیاسی و اجتماعی و اقتصادی کشور کمک می‌تواند. اگر عملکرد امریکا مانند گذشته باشد، نمی‌توان نسبت به بهبود اوضاع در آینده امیدوار بود.

وزارت دفاع - اردوی ملی در سال ۱۳۹۱ به ۱۱۸۳ نفر می‌رسد که در سال گذشته این رقم ۸۴۱ نفر بوده است.

کمیت اردوی ملی نسبت به سال گذشته دوبرابر شده و این در حالی است که وقتی ساحه فعالیت‌ها گسترش یابد خود به خود تلفات نیز افزایش پیدا می‌کند و دلیل دیگر این است که ۸۴ درصد عملیات‌ها توسط نیروهای افغان رهبری شده و به همین دلیل است که تلفات افزایش کرده است. اردوی ملی در سال گذشته ۸۴۴ عملیات پلان شده و به تعداد ۱۸۷۸۹ عملیات غیر پلان شده را اجرا کرده و همچنین ۱۴۵۰۵۶ گز مه اجرا شده و ۸۱۳۸ مورد تلاشی برگزار شده است. طی سه مرحله انتقال مسئولیت‌های امنیتی به تعداد ۱۵۲ قرارگاه از نیروهای بین‌المللی به نیروهای امنیتی افغان سپرده شده که از آن جمله ۱۱۵ قرارگاه به اردوی ملی سپرده شده است. به تعداد ۵۱۶۶۳ تن جوانان داوطلب واجد شرایط به اردوی ملی سوق و اعزام گردیده‌اند. امسال از ۷۶۳ مورد ماین‌گذاری، پرتاب راکت و سایر حملات تروریستی جلوگیری شده و ۲۰ تن مواد انفجاری نیز کشف و خنثی شده است. به تعداد ۲۶۳۶ میل سلاح مختلف النوع و ۶۲۱ عرادۀ موتر از دشمن گرفته شده و نیز ۴۶۶۴ تن کشته و ۶۴۰۱ تن اسیر شده‌اند. ۱۳ کدک پیاده، ۴ کدک تامینات لوژستیک، ۴ کدک کشف، ۴ کدک انجنیری و ۶ کدک مخابره در قرارگاه قول اردو، تکمیل ۲۳ تولى تطهیر راه همراه تجهیزات از جمله انکشاف قطعات جدید می‌باشد. "توزیع ۱۱۱ تن مواد اعاشه برای ۱۰۰۰ فامیل مستحق در ولایات کابل، پنجشیر، بلخ، جوزجان، ننگرهار و فامیل‌های حفظ و مراقبت سالنگ‌ها از جمله کمک‌های اضطراری امسال می‌باشد. به تعداد ۱۴۰۷۰ تن مریض داخل بستر و تداوی شده، به تعداد ۶۱۵۵۲۳ تن تداوی سرپا و ۲۴۷ تن مجروحین و مریضان اردوی ملی جهت تداوی به کشورهای ترکیه و هندوستان اعزام گردیده‌اند.

وزارت دفاع ملی اعلام کرد که از سال ۱۳۸۲ تا نیمه اول سال ۱۳۹۳؛ ۶ هزار و ۸۵۳ سرباز و افسر اردوی ملی در نبرد با نیروهای شبه‌نظامیان طالبان کشته شده‌اند. سخنگوی وزارت دفاع ملی به رسانه‌ها گفته است که ۸۵ درصد این افراد در اثر انفجار ماین‌های جاسازی شده توسط مخالفان، جان خود را از دست دادند. در سال ۱۳۸۲ خورشیدی به تعداد ۹ نفر، در سال ۱۳۸۳، ۵۱ نفر، در سال ۱۳۸۴، ۱۳۸ نفر، در سال ۱۳۸۵، ۲۰۶ نفر، در سال ۱۳۸۶، ۳۲۵ نفر و در سال ۱۳۸۷ نیز ۳۸۰ نفر از سربازان و افسران اردوی ملی کشور کشته شدند. در سال ۱۳۸۸، ۶۳۵ نفر، در سال ۱۳۸۹، ۷۴۸ نفر، در سال ۱۳۹۰، ۸۴۱ نفر، در سال ۱۳۹۱، ۱۱۷۰ نفر، در سال ۱۳۹۲، ۱۴۰۰ نفر و در شش ماه سال اول

۱۳۹۳ نیز به تعداد ۹۵۰ عضو اردوی ملی کشته شده‌اند. افزایش تعداد سربازان اردوی ملی به حدود ۲۰۰ هزار نفر، انتقال تامین مسئولیتهای امنیتی از نیروهای ناتو به نیروهای ما افزایش نا امنی در کشور دلیل اصلی افزایش تلفات نیروهای اردوی ملی در سالهای اخیر بوده است.